

EUROOPA KESKPANK

EUROSÜSTEEM

Taustinfo

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 14. veebruarini 2008 saadaval olnud teabe põhjal koostanud ettevaate, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut.¹ SKP keskmine aastane reaalkasv peaks 2008. aastal jääma vahemikku 1,3–2,1% ja ulatuma 2009. aastal 1,3–2,3%ni. Ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) keskmine kogukasv on 2008. aastal ettevaate kohaselt 2,6–3,2% ja 2009. aastal 1,5–2,7%.

Tehnilised eeldused intressimäärade, vahetuskursside, naftahinna ja eelarvepoliitika kohta

Tehnilised eeldused intressimäärade ning nafta ja muu toorme (v.a energia) hinna suhtes põhinevad turgude ootustel seisuga 14. veebruar 2008. Kolme kuu EURIBORina mõõdetavate lühiajaliste intressimäärade puhul põhinevad turgude ootused forvardtehingute intressimääradel, andes läbilõike tulukõverast sama kuupäeva seisuga. Puhttehnilise eelduse kohaselt peaksid lühiajalised intressimäärad püsima 2008. aastal keskmiselt 4,2% ja 2009. aastal 3,5% tasemel.² Turgude ootuste kohaselt peaks riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne intressimäär euroalal püsima 2008. aastal keskmiselt 4,3% ja 2009. aastal ligikaudu 4,5% tasemel. Põhiprognosis sisaldab ka eeldust, et pankade pikaajaliste laenuintressimäärade ja lühiajaliste intressimäärade vahes kajastub ettevaateperioodil hiljutine kõrgendatud riskiteadlikkus finantsturgudel. 14. veebruaril lõppenud kahe nädalase perioodi jooksul toimunud futuuriturgude arengu põhjal eeldatakse, et naftabarreli keskmine hind on 90,6 USD 2008. aastal ja 89,1 USD 2009. aastal. Muu toorme (v.a energia) hinnad (USA dollarites) peaksid tõusma keskmiselt 12,7% 2008. aastal ja 6,1% 2009. aastal.

Tehniliseks eelduseks on, et kahepoolsed vahetuskursid püsivad ettevaateperioodil muutumatuna 14. veebruarile eelnenud kahe nädala jooksul kehtinud tasemel. Seega peaks EUR/USD vahetuskurs püsima 2008. aastal tasemel 1,47 ja 2009. aastal tasemel 1,46 ning euro efektiivne vahetuskurs peaks olema 2008. aastal keskmiselt 3,6% kõrgem kui 2007. aastal ning 2009. aastal keskmiselt 0,2% madalam kui 2008. aasta keskmine.

Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel. Need hõlmavad majanduspoliitilisi meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja töötatud ja läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Eeldused rahvusvahelise keskkonna kohta

Majanduskasvu aeglustumine Ameerika Ühendriikides ja mitmetes arenenud riikides peaks pärssima üleilmseid kasvuväljavaateid, kajastades ühtlasi finantsturgudel valitseva ebastabiilsuse mõju. Üldise nõudluse vähenemist peaksid siiski leevendama sisenõudluse eeldatav kasv arenevatel turgudel ning kõrgetest toormehindadest tulenevad soodsamad kaubandustingimused tooraineid ekspordivate riikides. Kokkuvõttes peaks SKP aastane reaalkasv väljaspool euroala, mis ulatus 2007. aastal 5,7%ni, aeglustuma 2008. aastal 4,6%ni ning seejärel 2009. aastal järkjärgult uuesti elavnema. Euroalavälise eksporditurgude kasvutempo aeglustub 6,2%lt 2007. aastal 5,5%ni 2008. aastal ning jõuab 2009. aastal taas 6,2%ni.

¹ EKP ekspertide ettevaade täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku ettevaadet, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. Ettevaate koostamisel kasutatavad meetodid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide ettevaate koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis „A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises”. Ettevaatega seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemused kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Need põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele. Finantsturgude arengut silmas pidades on käesoleva ettevaatega seotud ebakindlus tavapärasest eeldatavasti suurem.

² Forvardtehingute intressimääradel põhinevad turgude ootused võivad mõningal määral EURIBORI futuurlepingute intressimääradele kõrvale kalduda. Vt metoodilist märkust 2007. aasta märtsi kuubulletaani taustinfos „EKP ekspertide makromajanduslik ettevaade euroala kohta”.

SKP reaalkasvu ettevaade

Pärast kaheaastast kasvu üle hinnangulise potentsiaalse taseme peaks euroala SKP reaalkasv 2008. aastal aeglustuma, olles mõjutatud välisnõudluse arengust, finantsturgude jätkuvast ebastabiilsusest ning toormehindade tõusust. Sellest lähtudes peaks SKP keskmine aastane reaalkasv, mis 2007. aastal püsis 2,6% tasemel, jääma 2008. aastal vahemikku 1,3–2,1% ning ulatuma 2009. aastal 1,3–2,3%ni. Oodatav aeglustumine kajastab nii ekspordi kui ka sisenõudluse tagasihoidlikku kasvu. Euroala ekspordi kasvu aeglustavad välisnõudluse eeldatav nõrgenemine ning euro varasem kallinemine. Koos väheneva kasumikasvu ja karmistuvate rahastamistingimustega peaks see viima investeringute kasvu aeglustumiseni. Eratarbimist peaks mõjutama toormehindade ebasoodne areng, mis avaldab survet reaalsele kasutatavale tulule.

Tabel A. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)^{1), 2)}

	2007	2008	2009
ÜTHI	2,1	2,6-3,2	1,5-2,7
Reaalne SKP	2,6	1,3-2,1	1,3-2,3
Eratarbimine	1,6	1,1-1,7	1,0-2,4
Valitsussektori tarbimine	1,9	1,1-2,1	1,0-2,0
Kapitali kogumahutus põhivarasse	4,6	0,5-3,1	0,2-3,4
Eksport (kaubad ja teenused)	5,7	2,6-5,6	3,1-6,3
Import (kaubad ja teenused)	4,9	2,0-5,4	2,9-6,3

1) Reaalset SKPd ja selle komponente käsitlev ettevaade põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel. Ekspordi ja impordi ettevaade hõlmab ka euroalasisest kaubandust.

2) 2008. ja 2009. aasta ettevaated euroala kohta hõlmavad ka Küprost ja Maltat. Protsentides väljendatud muutused 2008. aasta kohta põhinevad euroala koosseisul, kuhu Küpros ja Malta olid kaasatud juba 2007. aastal. Küprose ja Malta osakaal euroala SKPs on vastavalt ligikaudu 0,2% ja 0,1%.

Hinna- ja kuluettevaated

Pärast hiljutist inflatsioonitõusu 3,2%ni 2008. aasta jaanuaris peaks ÜTHI keskmine kogukasv jääma 2008. aastal vahemikku 2,6–3,2%. Kõrge inflatsioonimäär 2008. aastal on tingitud eeskätt energia- ja toiduainehindade tõusust. Energia ja toiduainete praeguste futuurihindade põhjal eeldatakse, et üleilmsete toormehindade surve peaks 2008. aasta vältel vähenema. Euroala hinnasurve osas põhineb ettevaade ootustel, et palgakasv peaks 2008. aastal mõnevõrra kiirenema, kajastades kõrgemat palka tagavaid kollektiivseid palgakokkuleppeid eelkõige avalikus sektoris. Selle tulemusel peaks kiirenema tööjõu erikulude kasv, samal ajal kui tööviljakuse kasv peaks püsima kogu 2008. aasta vältel stabiilsena. Tööjõu erikulude tugevama surve mõju peaksid 2008. aastal siiski tasakaalustama väiksemad kasumimarginaalid ning väheneva majandusaktiivsuse väljavaade. 2009. aastal peaks inflatsioon püsima 1,5–2,7% tasemel. See ettevaade põhineb eeldusel, et palgakasv püsib 2009. aastal üldjoontes stabiilsena.

Võrdlus 2007. aasta detsembri ettevaatega

2007. aasta detsembri kuubülletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaatega võrreldes prognoositakse 2008. ja 2009. aastaks mõnevõrra aeglasemat SKP reaalkasvu, pidades silmas euroala välisnõudluse eeldatava vähenemise tagajärgi, toormehindade kasvavat survet ning finantsturgude arengu mõju.

2008. ja 2009. aastaks prognoositava ÜTHI aastakasvu väärtusvahemikke on tõstetud, võttes põhiliselt arvesse energia- ja toiduainehindade inflatsiooni kasvu ning 2007. aasta detsembrikuu ettevaates eeldatust mõnevõrra jõulisemat tööjõukulude survet.

Tabel B. Võrdlus 2007. aasta detsembri ettevaatega

(keskmise aastase muutuse protsentides)

	2007	2008	2009
Reaalne SKP– detsember 2007	2,4-2,8	1,5-2,5	1,6-2,6
Reaalne SKP– märts 2008	2,6	1,3-2,1	1,3-2,3
ÜTHI – detsember 2007	2,0-2,2	2,0-3,0	1,2-2,4
ÜTHI – märts 2008	2,1	2,6-3,2	1,5-2,7

© Euroopa Keskpang, 2008

Address: Kaiserstrasse 29, 60311 Frankfurt am Main, Saksamaa

Postiaadress: Postfach 16 03 19, 60066 Frankfurt am Main, Germany

Telefon: +49 69 1344 0

Faks: +49 69 1344 6000

<http://www.ecb.europa.eu>

Kõik õigused on kaitstud.

Taasesitus õppe- ja mitteäriilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.